

диференційованої інформації з метою усвідомлення таких речей як: що таке тероризм, як він проявляється в Інтернеті та соціальних мережах, які сайти пропагують терористичний контент і яка мета їхньої діяльності, правові наслідки у разі участі в терористичних угрупованнях та інше [5]. У даному випадку знання стає своєрідним оберегом, який робить людину здатною протистояти шкідливому впливу, адже знаючу людину не так просто збити з правильного шляху.

Список використаних джерел:

1. ISO/IEC 27032, Information technology – Security techniques – Guidelines for cybersecurity. – 2012. – 50 p.
2. National Military Strategy for Cyberspace Operations. URL: <http://www.dod.gov/pubs/foi/ojcs/07-F-2105doc1.pdf>.
3. Glossary and Acronyms (Archived) / European Commission. URL: http://ec.europa.eu/information_society/tl/help/glossary/index_en.htm#c.
4. В американском сенате назвали новую угрозу от ИГ – «киберхалифат». URL: <https://ukrbiz.net/news/56904-v-amerikanskom-senate-nazvali-novuyu-ugrozu-ot-ig-kiberhalifat.html>.
5. Використання інтернету терористичними організаціями в сучасному світі. URL: <http://social-science.com.ua/article/1390>.

Шумейко З.Г.

студентка,

Науковий керівник: Бусленко В.В.

кандидат політичних наук, доцент,

Східноєвропейський національний університет

імені Лесі Українки

ЧИННИКИ ЛЕГІТИМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Питання легітимності перебувало у сфері дослідження таких вчених, як М. Макіавелі, А. Сміта, А. де Токвіля, М. Вебера. Серед сучасних західних учених розробкою даного питання займалися С. Хантінгтон [6], Л. Даймонд, Ф. Шмітер, П. Розанвалон [3].

Метою статті є аналіз чинників легітимациї політичної влади.

В умовах переходу України до демократії ключовою проблемою стала легітимация політичної влади. Термін легітимация визначається дослідниками як процес визнання влади, добровільна згода на панування представницької влади над громадянами [1; 3; 6].

Чинники легітимациї політичної влади безпосередньо пов'язані із ефективністю діяльності владних інститутів та політичної системи в цілому. У державах із демократичною формою правління рівень легітимациї залежить від того, наскільки правитель відповідає очікуванням ключових груп виборців [6, с. 368]. В умовах, коли дії влади погоджені із очікуваннями громадян,

з'являється підтримка влади і демонстрація довіри, які є основними чинниками її легітимації. Цей процес отримав пряму залежність від сприйняття суспільством дій інституцій (економічних, політичних, релігійних, соціальних). Відповідно чим більший рівень суспільної довіри існує до таких політичних інституцій, як Президент, уряд, політичні партії тим вищого ступеня набуває їх легітимність.

За результатами аналізу соціологічних досліджень Інституту соціології НАНУ, проведених з 1994 по 2010 рр. [2, с. 465] виявлено, що рівень довіри до політичних інститутів є нижчим за релігійні (церкву та духовенство) на 0,7 балів і соціальні (ЗМІ – телебачення, радіо, газети) на 0,2 балів (таблиця 1).

Таблиця 1

Рівень довіри громадян до різних інститутів (1994–2010 рр.)

№	Інститути	Мінімальне значення	Максимальне значення	Середній показник інституту
I	Релігійні	3.0	3.5	3.2
II	Соціальні	2.5	3.0	2.7
III	Політичні	1.8	3.2	2.5
IV	Економічні	2.0	2.7	2.3

Джерело: розроблено автором за даними [2]

Загальна тенденція зростання довіри громадян до таких політичних інститутів, як Верховна Рада, уряд, політичні партії, спостерігалася в період з 1994 по 2006 рр. З 2006 р. зафіксовано поступове зниження реальної підтримки органів державної влади, що стало початком кризи легітимності або процесу делегітимації.

У 2015 р. Центр Разумкова провів соціологічне дослідження щодо виявлення рівня довіри до суспільної влади. На питання про «підтримку діяльності органів влади та державних інститутів» були отримані наступні результати: «повністю підтримую» – 12,6 балів (інститут президента), 4,5 балів (уряд), «не підтримую» відповідно – 39,9 балів та 56,8 балів за 100-бальною шкалою [4]. Тобто на основі дослідження спостерігаємо ситуацію зниження показника легітимації політичної влади.

Отже, проблема чинників легітимації політичної влади набуває особливого загострення в Україні з огляду на тенденції до зниження реальної підтримки органів державної влади та правлячого режиму в цілому. Для подолання даного явища необхідно вжити наступних заходів. По-перше, забезпечити процес формування та оновлення політичної еліти. По-друге, сприяти налагодженню співпраці між державними інститутами та суспільством. По-третє, забезпечити державою підтримку законності та правопорядку.

Список використаних джерел:

1. Доган М. Легитимность режимов и кризис доверия [текст] / М. Доган // Социс. 1994. № 6. С. 147-155.
2. Результати національних щорічних моніторингових опитувань 1992–2016 (Таблиці підготовлені кандидатом соціологічних наук М. А. Паращевіним). Київ. С. 427-547.
3. Розанвалон П. Демократична легітимність. Безсторонність, рефлексивність, наближеність [текст] / П'єр Розанвалон. – Пер. з фр. Євгена Марічева. – Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. С. 287.
4. Соціологічне опитування // Центр Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.razumkova.org.ua>.
5. Українське суспільство 1992–2010. Соціологічний моніторинг / За ред. д.е.н. В. Ворони, д.соц.н. М. Шульги. – К.: Інститут соціології НАН України, 2010. С. 636.
6. Хантингтон С. Третья волна: демократизация в конце XX века [текст] / С. Хантингтон. – М.: РОССПЭН, 2003. С. 368.